

Sonuç Belli: Çernobil

Felaketin 22. yılında "Nükleer Santrale Hayır" sesleri yükselecek...

Çernobil felaketinin 22. yılında Türkiye'de artan kanser vakaları tartışılırken, yeni Çernobillerin ilk işaretleri verilmeye başlanmıştır. Mersin ve Sinop'ta gerçekleştirilen nükleer santral karşıtı mitingleri, yüz bin imzayı, bilim insanlarının açıklamalarını görmezden gelen AKP Hükümeti, "ucube" nükleer santral yasası ve yönetmeliklerini çıkararak ihale sürecini başlatmıştır. Ancak daha başlangıçta hükümetin, kendi hazırladığı yasayı bile 10. Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in vetosunun ardından bütünüyle değiştirerek, "şans eseri" yasayı düzelttiği söylenmektedir. Daha yasa çıkarma aşamasında bile Türkiye'nin nükleer gibi tehlikeli bir konuda "iş şansına" bırakılmıştır.

Bugün Çernobil Nükleer Santrali'nde 26 Nisan 1986'da meydana gelen kazanın 22. yıldönümü. Çernobil Felaketi yaşamını yitiren insanlar, kullanılmayan binlerce kilometre tarım alanları, kirlenen yeraltı suları ile kara bir leke olarak tarihte yerini alırken, sonuçları uzun yıllara yayılmış bir karanlık miras bırakmıştır. Çernobil faciasının ardından yayımlanan 5 bin civarındaki tıbbi araştırmada kazadan sonra bölgedeki kanser oranınının 20 kat, sakat bebek doğumlarınının 2.5 kat, tüberküloz hastalığına yakalananların sıklığının ise 10 kat arttığı belirtiliyor. Kazanın ardından geçen 22 yıllık süre içinde bölgede yaşayan insanların vücutlarında hücre ölümü, bağışıklık sisteminde yetersizlikler ve genetik yapının bozulması ile orantılı olarak kanser oluşumunun hızlandığı araştırma sonuçları olarak dünya kamuoyuna yansıdı. Ülkemizde ise ciddi bir araştırma yapılmaması nedeniyle Çernobil kazasından etkilenmenin boyutları tam olarak hala bilinmemektedir.

Nükleer santrallerin yarattığı tehdit, yalnızca patlama gibi büyük bir kaza ile sınırlı değildir. Basına yansıyan-yansımayan, açıklanan-açıklanmayan, irili-ufaklı radyoaktif sızıntılar bugün

dahi devam etmektedir. Sızıntı olmasa bile nükleer santral civarında radyasyon artışı yaşandığı, hava, su, toprak kirliliğine neden olarak canlı yaşamı üzerinde olumsuz etkiler yarattığı da bilinen bir gerçektir.

Ortaya çıkan yasa ve yönetmelikler, insanların nükleer santral kurulmasına ikna edilmek için "nükleer teknoloji ve istihdam hayali" ile kandırıldığını belgelemiştir. Yasaya göre dışardan personel alınacaktır. Nükleer teknoloji getirilmesi değil, ülkemizin nükleer çöplük yapılması söz konusudur.

Bugün ülkemizde yaşanan elektrik açığının nedeni de nükleer santral kurulmaması değil, kamunun yatırım yapması engellenerek, enerji hizmetinin sermayenin rant alanı haline dönüştürülmesinden kaynaklanmaktadır. Kaldı ki bugün ve önümüzdeki 1-2 sene içerisinde yaşanacak olan elektrik açığının nükleer santrallerle çözümü mümkün değildir. Dolayısıyla halkımız, "Karanlıkta kalacağız, nükleer santral kurulmalı" söylemleriyle kandırılamaz. Üstelik en üst düzey yetkililerin bile kabul ettiği ülkenin kaynaklarının değerlendirilmediği gerçeği karşısında bu söylemin tamamen geçersiz olduğu açıktır.

Öz kaynaklar açısından elektrik enerjisi potansiyelimiz, 115-120 bin megavat kurulu güç ile üretilebilecek olan 482 ile 569 milyar kilovatsaattir. Türkiye'nin kendi potansiyelini değerlendirmesi durumunda bile önümüzdeki 30 yıllık sürecin talebini karşılayabilecek kaynağı mevcuttur.

Yeni yatırımlar bir yana ülkemizde enerji tasarrufu ve verimliliği ile ciddi paralar harcamadan ve çevreyi kirletmeden elektrik talebinin daha uzun süre karşılanabilmesi mümkündür. Bilimsel çalışmalar göstermiştir ki, ülkedeki %30'lara varan enerji tasarrufu potansiyelinin %15'lik bölümü hiçbir harcama gerektirmeyen, sadece bilinçlenme ve planlama ile kazanılabilecek bir haldedir.

Nükleer santraller, çok büyük ve geri dönülemez bir çevre kirliliği, risk ve toplumsal maliyet yaratmaktadır. Nükleer enerjinin; finansman- yatırım- işletim- sökülme maliyetleri açısından en pahalı, yakıt ve teknoloji olarak dışa bağımlı oluşu, hala çözilemeyen radyoaktif atık sorunu, ekolojik dengeyi bozması nedeniyle ve üretim güvenilirliği (kaza-risk-terör açısından) en tehlikeli enerji üretim teknolojisi olduğu, yaşanmış, anlaşılmış ve kabul edilmiştir.

Nükleer enerji misyonunu ve miadını; başta İsveç, İtalya, Almanya, İspanya, Avusturya gibi Avrupa ülkeleri olmak üzere gelişmiş ülkelerde tamamlamıştır. Ancak özellikle ABD ve Fransa tarafından yoğun bir "lobi" ile "nükleer rönesans", "iklim değişikliğine çözüm" olarak nükleer santraller yeniden canlandırılmaya, Ortadoğu ve Asya'ya pazarlanmaya, yeni bir "nükleer silahlanma" ortamı yaratılmaya çalışılmaktadır. Ülkemiz bu oyuna düşmemelidir.

AKP Hükümeti'ni, nükleer maceradan biran önce vazgeçerek, insan ve doğaya duyarlı temiz enerji kaynaklarına yönelmeye, ülkenin öz kaynaklarını kamusal bir hizmet anlayışı ile planlama kavramı içinde değerlendirmeye ve özelleştirme uygulamalarına derhal son vermeye çağırıyoruz. Nükleer enerji dünyada terk edilmektedir ve Türkiye'nin nükleer enerjiye ihtiyacı yoktur. Bu tamamen nükleer lobilerin daralan pazarlarına yer açmak ve atıklarına depo bulmak ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Türkiye'yi yeni facialara sürüklemeye ve nükleer lobilerin pazarı-çöplüğü yapmaya kimsenin hakkı yoktur.

Bundan önceki nükleer santral ihalelerinde olduğu gibi, bugün yaşadığımız nükleer saldırı mutlaka durdurulacaktır. Bu hükümet de daha önce nükleer santral inadına sarılmış olan siyasiler gibi tarihteki yerini bir gün alacaktır.

Ne Mersin'de Ne Sinop'ta Nükleer Santral İstemiyoruz!

Çernobil'i Unutma Geleceğine Sahip Çık.

NÜKLEER KARŞITI PLATFORM

26.04.2008